

คำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ในโอกาสที่มหาวิทยาลัยบูรพาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย ปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์ พุทธศักราช ๒๕๓๕

.....

ด้วยสภามหาวิทยาลัยบูรพาได้มีมติเป็นเอกฉันท์ให้ขอพระราชทานทูลเกล้า
ทูลกระหม่อมถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์
แด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เพื่อเป็นการสดุดีพระเกียรติคุณในฐานะ
ที่ทรงพระปรีชาสามารถล้ำเลิศในการนำวิธีการทางภูมิศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหา
และการพัฒนาประเทศ ยังประโยชน์ให้บังเกิดแก่พสกนิกรและประเทศชาติเป็นอเนกประการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะขจัดปัญหาความทุกข์ยาก
และความคับแค้นของราษฎรของพระองค์ในทุกสาขาอาชีพ จากการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยือน
ราษฎรในชนบททั่วทุกภาคอย่างต่อเนื่อง พระองค์ได้ทรงตระหนักถึงปัญหาทางภูมิประเทศ
เศรษฐกิจ และสภาพแวดล้อมของเหล่าพสกนิกรเป็นอย่างดี ในการปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่
ของราษฎรให้ดีขึ้น พระองค์ได้ทรงใช้หลักวิชาทางภูมิศาสตร์สาขาต่าง ๆ เป็นแนวทางศึกษาข้อมูล
เกี่ยวกับการแก้ปัญหา และพัฒนาครอบครัวที่มีความสำคัญต่อปัจจัยการผลิต เช่น น้ำ ที่ดินทำกิน
ความรู้ในการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ และการตลาด และได้ทรงประยุกต์ใช้หลักวิชาเหล่านี้ในการ
ดำเนินการพัฒนาในรูปของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ
ซึ่งมีทั้งสิ้นประมาณ ๑,๐๐๐ โครงการ ครอบคลุมกิจกรรมการพัฒนาหลายสาขา ได้แก่ การพัฒนา
แหล่งน้ำตามธรรมชาติ และการชลประทาน การส่งเสริมการเกษตรและการพัฒนาอาชีพ การจัดการ
และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาและจัดสรรที่ดิน การพัฒนาการติดต่อสื่อสาร
การสาธารณสุขเน้นการป้องกันรักษาสุขภาพอนามัย การศึกษาโดยให้การฝึกอบรมอาชีพแก่เกษตรกร
การวิจัยการเกษตรและการพัฒนาชนบท ตลอดจนการให้บริการทางสังคม ในการนี้ พระองค์ทรง
เลือกใช้วิธีการพัฒนาแบบผสมผสาน อันมีองค์ประกอบสำคัญคือ การพัฒนาพื้นที่โดยใช้แนวทาง
การพัฒนาชนบทและภูมิภาคเทคนิคการวางแผนภูมิภาค การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ
การส่งเสริมและการวิจัยโดยเน้นการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม การใช้ความรู้ทางวิชาการเพื่อพัฒนาอาชีพ
การใช้ที่ดินเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด และการส่งเสริมการผลิต เป็นอาทิ

ในกิจกรรม...

ในกิจกรรมการพัฒนาดังกล่าว ตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พระองค์ได้ทรงยึดหลักวิชาภูมิศาสตร์สาขาต่าง ๆ เช่น ภูมิศาสตร์กายภาพ ภูมิศาสตร์มนุษย์ ภูมิศาสตร์การเมือง ภูมิศาสตร์เศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์การตั้งถิ่นฐาน ภูมิศาสตร์เมือง ภูมิศาสตร์ชนบท ภูมิศาสตร์ประชากร ภูมิศาสตร์การเกษตร ภูมิอากาศวิทยา อุตุนิยมวิทยา และการจัดทำระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ทรงให้ความสำคัญอย่างมากต่อเทคนิคทางวิชาการด้านการวางแผน ซึ่งเกี่ยวข้องกับวิชาภูมิศาสตร์อันได้แก่ การแปลภาพถ่ายทางอากาศ การสำรวจที่ดิน การสำรวจลักษณะดิน การวางแผนโดยใช้แผนที่ประกอบ การศึกษาความเป็นไปได้ และการประเมินผลโครงการ โดยทรงเน้นถึงการเลือกใช้เทคนิคทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในโครงการเหล่านี้ เช่น การสร้างถนนและแหล่งน้ำ การจัดสรรที่ดิน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพทางกายภาพของพื้นที่ โดยคำนึงถึงการผลิตไม้ยืนต้น การจัดการป่าไม้ที่เหมาะสม การทำฟาร์มโคนม และทฤษฎีใหม่ในการแก้ปัญหาขาดแคลนน้ำ ทั้งยังได้ทรงแนะนำและช่วยเหลือราษฎรของพระองค์ให้มีความรู้ความสามารถพอที่จะนำไปปฏิบัติด้วยตนเองอีกด้วย

นอกจากพระองค์จะทรงเชี่ยวชาญในวิชาภูมิศาสตร์ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติแล้ว ยังทรงส่งเสริมการให้ความรู้ แนวทางปฏิบัติและเทคนิคต่าง ๆ ในการพัฒนาพื้นที่ตามหลักวิชาภูมิศาสตร์แก่ราษฎร ดังนั้น ด้วยเหตุที่ทรงตระหนักถึงความเป็นจริงที่ว่า ประชาชนในภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันตามสภาพเศรษฐกิจ อันมีผลให้แบบแผนการดำรงชีวิตของประชาชนในแต่ละพื้นที่แตกต่างกันไป พระองค์จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาตามพระราชดำริขึ้นที่จังหวัดเชียงใหม่ สกลนคร ฉะเชิงเทรา จันทบุรี เพชรบุรี และนราธิวาส เพื่อให้ความรู้ ให้การสาธิตเป็นแบบอย่างแนวทางการพัฒนาของแต่ละพื้นที่ ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นนั้น ให้บริการด้านเทคโนโลยีการเกษตร โดยใช้เทคโนโลยีทางภูมิศาสตร์เป็นหลัก เผยแพร่ข่าวสารการพัฒนาที่ทันสมัยไปสู่ประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย รวมทั้งให้บริการด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาชนบทแก่ราษฎรอย่างสม่ำเสมอ

พระราชกรณียกิจที่กล่าวมาเป็นที่ประจักษ์ชัดถึงพระปรีชาสามารถของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในสาขาวิชาภูมิศาสตร์ทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติ ถึงขั้นที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ทรงพระปรีชาสามารถในการถ่ายทอดความรู้ทั้งทางด้านหลักวิชาและวิธีการทางภูมิศาสตร์สู่ประชาชน นับตั้งแต่ผู้ดำเนินการในโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริโดยตรง ตลอดถึงราษฎรทั่วไปในเมืองและในชนบท อันยังผลให้เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาราษฎรและความเจริญมั่นคงของประเทศชาติอย่างอนเนกอนันต์

ในมหามงคล...

ในมหามงคลวโรกาสที่ทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปีในปีนี้ สภามหาวิทยาลัย
บูรพา จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ขอพระราชทานทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎี
บัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาภูมิศาสตร์ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติคุณให้ปรากฏสืบไป ส่วน
ฉลองพระองค์ครุย และปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์นั้น สภามหาวิทยาลัยจะได้ขอพระราชทาน
พระบรมราชวโรกาสเข้าเฝ้าทูลละอองพระบาททูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายในภายหลัง

ด้วยเกล้าด้วยกระหม่อม